

Na odgovornost tuženika kao primaoca robe po odnosnom tovarnom listu ne bi imala utjecaja okolnost što je u sporu, u kojem je bio tužen od strane prvotuženika radi plaćanja protuvrijednosti ove robe, bilo utvrđeno da je on osnovano odbio prijem te robe jer je bila nekvalitetna. U tom sporu rješavao se naime odnos prvotuženika kao prodavaoca robe i drugotuženika kao kupca, i u takvom odnosu tuženik je imao pravo da odbije prijem nekvalitetne robe. Međutim konzekvencija odbijanja primitka robe zbog njezine nekvalitetnosti ne može pasti u ovom sporu na teret tužiteljev, kad se tu radi o odnosu tužitelja kao vozara i drugotuženika kao primaoca robe. U ovom odnosu stranke su bile dužne pridržavati se propisa "Zakona o prevozu na željeznicama", tj. tužitelj je bio dužan sastaviti zapisnik o oštećenju, a drugotuženik je morao nakon toga robu odnijeti.

Prema tome ako takav zapisnik o oštećenju predmetne pošiljke tužitelj nije sastavio, tužbeni zahtjev ne bi bio osnovan, jer u tom slučaju tuženik nije bio u zakašnjenju s odnošenjem predmetne pošiljke, kad tužitelj nije ispunio svoju obavezu iz čl.93. "Zakona o prevozu na željeznicama".

Iz gore navedenih razloga drugostepeni sud je obje žalbe uvažio, i prvostepenu presudu, ukoliko se odnosila na drugotuženika, ukinuo, a predmet je vratio na ponovno sudjenje.

L.H.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda od 3.VII 1965.

Vijeće: Zvone Rihtman, dr Dušan Arneri, dr Emilije Pallua

Prijevoz kamionom - Vozarina - Vozar nema prava od primaoca zahtijevati plaćanje vozarine koja je navedena u prijevoznici, premda je primalac robu primio, ako je u prijevoznici navedeno da vozarinu plaća treća osoba

Tužitelj je svojim kamionom 1958.g. izvršio prijevoz metalnih otpadaka iz Tuzle u Zagreb, i predao teret tuženiku kao primaocu naznačenom u prijevoznici. Izvršenu prijevoznu uslugu obračunao je tužitelj na bazi težine od 8.000 kg, što po tarifi od din. 810 za 100 kg iznosi din. 64.800-, pa budući da mu tuženik taj iznos ne plaća, traži da ga sud na to prisili.

Tuženik se odupire zahtjevu tužbe ukoliko prelazi iznos od din. 16.643.- Taj iznos predstavlja vozarinu obračunatu po cit. tarifi primijenjenoj na stvarno prevezenu

težinu tereta. Višak zahtjeva tuženik se ne smatra dužnim platiti, jer ga nije ugovorio, niti je koga ovlastio da ga za njega ugovori.

Pobijanom presudom prvostepeni sud je odbio tužitelja s dijelom zahtjeva koji prelazi iznos od din. 16.643-, tj. s iznosom od din. 48.157.- U obrazloženju svoje presude prvostepeni sud polazi sa stajališta da je tužitelj, da bi kao prijevoznik zasnovao pravo prema primaocu robe, bio dužan da od pošiljaoca pribavi potvrdu prijevoznice; nadalje da tužitelj nije uspio s dokazom da bi poslovnica "Bosnatransport" u Tuzli, koja je zaključila ugovor o prijevozu, postupila kao punomoćnik pošiljaočev, a pogotovo ne kao punomoćnik tuženikov, te da bi ovlašteno ugovorila cijenu prijevoza u utuženom iznosu. Tužitelj je osim toga izvršio obračun prijevoza kao da je prijevoz izvršen 8-tonskim kamionom, a iz iskaza svjedoka proizlazi da se radilo o 7-tonskom kamionu. Pri takvom činjeničnom stanju prvostepeni sud nije našao osnovanim zahtjev tužiteljev, nego mu je priznao vozarinu samo u granicama tarife primijenjene na stvarno prevezenu težinu tereta.

Tužitelj se žali protiv presude zbog povreda iz čl. 342, st.1, t.2 i 3 Zpp. U žalbi se ponavljaju činjenični navodi iz postupka, pa se zaključuje da sud nije potpuno utvrdio činjenično stanje, a da je osim toga pogrešno primijenio materijalno pravo, kad nije tuženika obavezao na isplatu vozarine prema prijevoznici koju je primio zajedno s teretom, pa predlaže da sud pobijanu presudu preinači u korist tužiteljevu, a tuženika da obveže na plaćanje troškova cjelokupnog postupka.

Tuženik nije odgovorio na žalbu.

Žalba nije osnovana.

U smislu pravnih pravila imovinskog prava o vozaarskom poslu primalac tereta preuzimanjem tereta prijevoznice obvezuje se na isplatu vozarine naznačene u prijevoznici. Ovo se pravilo međjutim ne može u ovom spornom slučaju primijeniti, jer su to stranke koje su ugovorile prijevoznu uslugu izričito isključile. Ovaj viši sud pregledom prijevoznice br.15554 od 8.II 1963. ustanovio je da ona sadrži odredbu "prevoz plaća "Sirovina", Beograd", što znači da vozarinu ne plaća primalac tereta. Na osnovi toga tuženiku iz same činjenice što je primio teret i prijevoznicu nije mogla nastati obveza na plaćanje vozarine, jer je upravo ta obveza prijevoznicom na drugi način regulirana.

Tužitelj prema tome neosnovano traži od tuženika utuženom isplatu, pa ga je prvostepeni sud sa zahtjevom - ukoliko prelazi iznos koji tuženik s dobre volje priznaje - bio dužan

odbiti. Tako je i učinio pobijanom presudom, pa je ona - nezavisno od razloga s kojima ju prvostepeni sud obrazložio - donesena bez povrede propisa na koje se žalitelj žalio.

Z.R.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda od 17.VII 1965.

Vijeće: dr Ernest Vojić, Ratko Zlodre, Nikola Vučković

Prijevoz stvari morem - Osiguranje - Predaja tereta primaocu bez teretnice - Regresno pravo osigurateljevo - Ako brodar preveze teret drugim brodom, a ne onim koji je naveden u teretnici, dužan je primaoca staviti u položaj da može preuzeti robu u skladištu luke bez ikakvih troškova za sebe - Ne smatra se da je brodar primaoca stavio u takav položaj ako je krivo naveo lučko skladište u koje je roba uskladištena - Ako je primalac bio u mogućnosti da na temelju podataka koje je dobio od broдача preuzme robu bez daljnjih troškova, i ako to nije učinio, ne može se smatrati da je za njega nastala šteta - Osiguratelj ima pravo od broдача regresnim zahtjevom tražiti naknadu za isplaćenu osigurninu samo pod pretpostavkom da je primalac /njegov osiguranik/ pretrpio štetu - Ako primalac štetu nije pretrpio, ili je sam kriv za štetu, odnosno ako je dao osiguratelju krive pravno relevantne podatke, osiguratelj nema prava regresa prema broдару, a može od osiguranika tražiti povraćaj isplaćene osigurnine

Brodar je prevezao pošiljku od 4 kartona reflektorskih lampi. Na odredištu je predao samo 2 kartona, a naknadno je ustanovljeno da su manjkajuća 2 kartona prevezena drugim brodom. Teretnica je glasila na 4 kartona i predana je broдару prilikom preuzimanja pošiljke. Dok još manjkajući kartoni nisu bili pronađeni, osiguratelj je primaocu nadokandio štetu i tužio je broдача za naknadu isplaćene osigurnine. Prvostepeni sud je tužbu odbio s obrazloženjem da je dokazano da je brodar predao 2 sporna kartona u lučka skladišta i o tome obavijestio primaoca.

Na žalbu tužiteljevu drugostepeni sud je prvostepenu presudu ukinuo i predmet vratio na ponovno raspravljavanje.

Iz obrazloženja drugostepene presude:

Nesporno je među strankama da sporni dio tereta od 2 kartona reflektorskih lampi nije bio prevezen do Rijeke prema teretnici br.46 od 4.XI 1963. brodom "Grobnik",